

9

ZARZĄDZENIE NR 9

KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY GRANICZNEJ

z dnia 11 marca 2011 r.

**w sprawie sposobu pełnienia służby przez funkcjonariuszy Straży Granicznej
przy wykonywaniu doprowadzeń cudzoziemców**

Na podstawie art. 9 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1.

Przepisy zarządzenia stosuje się do:

1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 57, poz. 390 i Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 86, poz. 521, Nr 195, poz. 1199, Nr 216, poz. 1367 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 85, poz. 716, Nr 98, poz. 817, Nr 175, poz. 1241, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540 oraz z 2010 r. Nr 127, poz. 857, Nr 164, poz. 1108, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578.

1) doprowadzeń, o których mowa w art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z późn. zm.²⁾);

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 818 i Nr 165, poz. 1170, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 180, poz. 1112, Nr 216, poz. 1367, Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206 i Nr 95, poz. 790 oraz z 2010 r. Nr 81, poz. 531, Nr 96, poz. 620 i Nr 239, poz. 1593.

- 2) doprowadzeń cudzoziemców, wobec których wydano decyzję o przekazaniu na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela państwa trzeciego (Dz. Urz. UE L050 z 25.02.2003, str. 1, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t.6, str. 109), do granicy państwowej albo do granicy państwa do którego zostaje przekazany, lub do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego następuje przekazanie;
- 3) doprowadzeń cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy z wnioskiem w tej sprawie wystąpił przewoźnik.

§ 2.

Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) doprowadzenie - zespół czynności mających na celu doprowadzenie cudzoziemca do granicy państwowej lub do portu lotniczego lub morskiego państwa, do którego następuje wydalenie, realizowanych wobec cudzoziemca któremu:
  - a) wydano decyzję o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) wydano decyzję o przekazaniu do innego państwa członkowskiego,
  - c) odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku, gdy z wnioskiem o takie doprowadzenie wystąpił przewoźnik;
- 2) wydalenie - wykonanie decyzji o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub decyzji o przekazaniu na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego właściwego dla rozpatrzenia wniosku o azyl, wniesionego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela kraju trzeciego;
- 3) doprowadzenie etapowe - doprowadzenie, które realizowane jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w kilku etapach przy udziale dwóch lub więcej jednostek organizacyjnych Straży Granicznej;
- 4) doprowadzenie wahadłowe - doprowadzenie z uwzględnieniem wykonywania czynności doprowadzenia w drodze powrotnej;
- 5) doprowadzenie wykonywane drogą lotniczą lub morską - doprowadzenie do portu lotniczego lub morskiego państwa, do którego następuje wydalenie;
- 6) dyrektor Zarządu - dyrektora Zarządu do Spraw Cudzoziemców Komendy Głównej Straży Granicznej;
- 7) funkcjonariusz - funkcjonariusza Straży Granicznej;
- 8) koordynator - funkcjonariusza wyznaczonego przez komendanta oddziału Straży Granicznej właściwego w sprawach planowania i organizowania doprowadzenia do granicy państwowej;
- 9) koordynator krajowy - funkcjonariusza wyznaczonego przez dyrektora Zarządu, właściwego w sprawach planowania i organizowania doprowadzenia do granicy państwowej, gdy doprowadzenie jest elementem dalszego doprowadzenia wykonywanego drogą lotniczą lub morską do portu lotniczego lub morskiego państwa do którego następuje wydalenie;
- 10) koordynator uczestniczący w doprowadzeniu - koordynatora odpowiedzialnego za prawidłowe przeprowadzenie doprowadzenia etapowego lub doprowadzenia wahadłowego w zasięgu terytorialnym danego oddziału Straży Granicznej;
- 11) funkcjonariusz doprowadzający - funkcjonariusza wyznaczonego do udziału w doprowadzeniu;
- 12) dowódca doprowadzenia - funkcjonariusza doprowadzającego wyznaczonego na dowódcę doprowadzenia;
- 13) zarządzający doprowadzeniem - Komendanta Głównego Straży Granicznej, komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta placówki Straży Granicznej;
- 14) jednostka organizacyjna Straży Granicznej - Komendę Główną Straży Granicznej, oddział Straży Granicznej lub placówkę Straży Granicznej;
- 15) komórka wewnętrzna - komórkę wewnętrzną jednostki organizacyjnej Straży Granicznej;
- 16) wydarzenie nadzwyczajne - zabójstwo lub usiłowanie zabójstwa, zgon z przyczyn naturalnych, samobójstwo lub usiłowanie samobójstwa, ucieczka lub próba ucieczki, zamach na życie lub zdrowie osób uczestniczących w doprowadzeniu albo zamach w celu uwolnienia cudzoziemca doprowadzanego;
- 17) depozyt - przedmioty będące w posiadaniu cudzoziemca doprowadzanego, odebrane mu na czas doprowadzenia;
- 18) przedmioty mogące stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa podczas doprowadzania - przedmioty ostro zakończone lub ostrza mogące powodować obrażenia oraz ich imitacje, wszelkiego rodzaju przedmioty tępe mogące powodować obrażenia, wszelkiego rodzaju materiały wybuchowe, substancje łatwopalne, chemiczne lub toksyczne stanowiące zagrożenie dla zdrowia lub życia;
- 19) miejsce doprowadzenia - siedzibę jednostki organizacyjnej Straży Granicznej, siedzibę komórki wewnętrznej, przejście graniczne, siedzibę jednostki organizacyjnej Policji oraz siedzibę komórki jednostki organizacyjnej Policji;
- 20) program dowolnych powrotów - powrót cudzoziemca realizowany na podstawie porozumienia z dnia 12 lipca 2005 r. między Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej a Międzynarodową Organizacją do Spraw Migracji w sprawie współpracy w zakresie dobrowolnych powrotów cudzoziemców opuszczających terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 2

Planowanie i organizowanie doprowadzeń

§ 3.

1. Kierownik komórki wewnętrznej w dyspozycji której znajduje się cudzoziemiec, lub wyznaczony przez niego funkcjonariusz, występuje do właściwego koordynatora z wnioskiem o doprowadzenie cudzoziemca, co najmniej 24 godziny przed wykonaniem doprowadzenia. W uzasadnionych przypadkach, można wystąpić z wnioskiem o doprowadzenie w czasie krótszym niż 24 godziny przed wykonaniem doprowadzenia po uprzednim uzgodnieniu z właściwym koordynatorem.
2. W przypadku wykonywania doprowadzenia drogą lą-

dową przez funkcjonariuszy jednostki organizacyjnej, w dyspozycji której znajduje się cudzoziemiec, można odstąpić od sporządzenia wniosku o doprowadzenie cudzoziemca, a informację o wykonywanym doprowadzeniu przekazuje się koordynatorowi telefonicznie lub za pomocą innych dostępnych środków łączności.

3. W przypadku doprowadzenia wykonywanego drogą lotniczą lub morską wniosek o doprowadzenie cudzoziemca przekazywany jest do dyrektora Zarządu.
4. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 3 określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4.

1. Do obowiązków koordynatora organizującego doprowadzenie należy w szczególności:

- 1) opracowanie planu doprowadzenia określającego:
  - a) datę doprowadzenia,
  - b) trasę doprowadzenia,
  - c) miejsce doprowadzenia w przypadku, gdy nie zostało określone przez wojewodę lub Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w decyzji o wydaleniu,
  - d) środek transportu,
  - e) liczbę funkcjonariuszy doprowadzających;
- 2) przekazanie do jednostki organizacyjnej Straży Granicznej właściwej dla przejścia granicznego, w którym nastąpi wydalenie informacji o:
  - a) terminie doprowadzenia,
  - b) miejscu doprowadzenia w przypadku, gdy nie zostało określone przez wojewodę lub Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w decyzji o wydaleniu,
  - c) liczbie funkcjonariuszy doprowadzających,
  - d) stanie zdrowia cudzoziemca,
  - e) ewentualnych zagrożeniach mogących wystąpić w związku z wykonywaniem doprowadzenia;
- 3) udzielenie dowódcy doprowadzenia niezbędnej pomocy w przypadku wystąpienia nieprzewidzianych zdarzeń.

2. Do obowiązków koordynatora organizującego doprowadzenie etapowe lub wahadłowe należy w szczególności:

- 1) wyznaczenie trasy doprowadzenia z uwzględnieniem długości etapu, który nie powinien przekroczyć 300 kilometrów;
- 2) wyznaczenie miejsca rozpoczęcia i miejsca docelowego doprowadzenia cudzoziemca;
- 3) wyznaczenie punktów przekazania cudzoziemca, w liczbie nie większej niż trzy;
- 4) przekazanie dyżurnemu operacyjnemu właściwego oddziału Straży Granicznej oraz koordynatorom uczestniczącym w doprowadzeniu:
  - a) planu doprowadzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1,
  - b) danych, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 5) współpraca z koordynatorami uczestniczącymi w doprowadzeniu oraz dyżurnym operacyjnym właściwego oddziału Straży Granicznej w zakresie zapobiegania przyczynom uniemożliwiającym wykonanie doprowadzeń etapowych lub wahadłowych;

- 6) zapewnienie przepływu informacji pomiędzy koordynatorami uczestniczącymi w doprowadzeniu a dowódcą doprowadzenia.
3. Do obowiązków koordynatora uczestniczącego w doprowadzeniu na wyznaczonym etapie należy w szczególności:
    - 1) wyznaczenie miejsca przekazania cudzoziemca na wskazanym przez koordynatora etapie, zapewniającego poszanowanie praw i godności osób wobec których działania te są podejmowane;
    - 2) przekazanie informacji, o której mowa w pkt 1, dyżurnemu operacyjnemu oddziału Straży Granicznej oraz koordynatorowi organizującemu doprowadzenie;
    - 3) udzielenie pomocy dowódcy doprowadzenia w przypadku wystąpienia nieprzewidzianych zdarzeń.
  4. Koordynator organizujący doprowadzenie, w przypadku gdy doprowadzenie nie jest doprowadzeniem etapowym lub doprowadzeniem wahadłowym, może odstąpić od opracowania planu doprowadzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

§ 5.

1. Doprowadzenie do granicy państwowej następuje na podstawie nakazu doprowadzenia cudzoziemca do granicy państwowej, wystawionego przez zarządzającego doprowadzenie.
2. W doprowadzeniu etapowym lub doprowadzeniu wahadłowym nakaz doprowadzenia cudzoziemca do granicy państwowej wystawia się po uzgodnieniu z komendantem jednostki organizacyjnej Straży Granicznej uczestniczącej w doprowadzeniu.
3. W przypadku doprowadzenia etapowego lub doprowadzenia wahadłowego nakaz, o którym mowa w ust. 2, wystawia się do najbliższego miejsca doprowadzenia, ustalonego z koordynatorem uczestniczącym w doprowadzeniu.
4. Wzór nakazu doprowadzenia cudzoziemca do granicy państwowej określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6.

Doprowadzenie:

- 1) wykonywane drogą lotniczą lub morską zarządza Komendant Główny Straży Granicznej lub upoważniony przez niego funkcjonariusz;
- 2) wykonywane do granicy państwowej zarządza:
  - a) właściwy komendant oddziału Straży Granicznej lub upoważniony przez niego funkcjonariusz,
  - b) komendant placówki Straży Granicznej lub upoważniony przez niego funkcjonariusz.

§ 7.

1. Do wykonywania doprowadzenia do granicy państwowej wyznacza się funkcjonariuszy z komórek wewnętrznych właściwych w sprawach konwojowo-ochronnych lub w sprawach zabezpieczenia działań.
2. Do doprowadzenia, o którym mowa w ust. 1, można wyznaczyć funkcjonariuszy z innych komórek wewnętrznych, posiadających odpowiednie przeszkolenie w tym zakresie.

3. Do doprowadzenia wykonywanego drogą lotniczą lub morską wyznacza się funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1 i 2, którzy ukończyli odpowiednie szkolenie specjalistyczne oraz posługujących się językiem obcym w stopniu komunikatywnym.
4. Funkcjonariuszy, o których mowa w:
  - 1) ust. 1 wyznacza kierownik komórki wewnętrznej;
  - 2) ust. 2 wyznacza:
    - a) komendant oddziału Straży Granicznej lub upoważniony przez niego funkcjonariusz,
    - b) komendant placówki Straży Granicznej lub upoważniony przez niego funkcjonariusz.
5. Funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 3, wyznacza dyrektor Zarządu lub upoważniony przez niego funkcjonariusz w uzgodnieniu z właściwym kierownikiem jednostki organizacyjnej Straży Granicznej lub upoważnionym przez niego funkcjonariuszem. W przypadku doprowadzenia o zwiększonym zagrożeniu bezpieczeństwa, o którym mowa w § 11 ust. 5 pkt 1, funkcjonariuszy wyznacza Dyrektor - Szef Sztabu Komendanta Głównego Straży Granicznej lub upoważniony przez niego funkcjonariusz na wniosek dyrektora Zarządu lub upoważnionego przez niego funkcjonariusza.

§ 8.

1. Doprowadzenie wykonywane drogą lotniczą lub morską realizuje się na podstawie pisemnej zgody Komendanta Głównego Straży Granicznej wydanej w oparciu o skierowany przez dyrektora Zarządu wniosek o zgodę na podróż służbową poza granicami kraju.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, w szczególności zawiera:
  - 1) stopień, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe dowódcy doprowadzenia, funkcjonariuszy doprowadzających oraz lekarza, jeżeli jego udział jest przewidywany;
  - 2) termin doprowadzenia;
  - 3) trasę doprowadzenia;
  - 4) szacunkowy koszt doprowadzenia ze wskazaniem źródła finansowania, o ile wykorzystywane są środki zagraniczne;
  - 5) uzasadnienie konieczności wykonania doprowadzenia drogą lotniczą lub morską;
  - 6) uzasadnienie liczby funkcjonariuszy doprowadzających oraz udziału lekarza, wskazujące co najmniej jedną z przesłanek takich jak:
    - a) informacja o przeciwstawianiu się dobrowolnemu wykonaniu decyzji o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
    - b) złożenie wniosku przez przewoźnika w sprawie zorganizowania doprowadzenia cudzoziemca, któremu odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
    - c) określenie obowiązku doprowadzenia cudzoziemca przez państwo, do którego lub przez które następuje wydalenie cudzoziemca;
  - 7) listę doprowadzanych cudzoziemców, zaakceptowaną przez dyrektora Zarządu lub upoważnionego przez niego funkcjonariusza.

§ 9.

Do obowiązków koordynatora krajowego po uzyskaniu zgody, o której mowa w § 8 ust. 1, w szczególności należy:

- 1) powiadomienie właściwego przewoźnika o planowanym doprowadzeniu;
- 2) dokonanie zakupu biletów dla doprowadzanych cudzoziemców, funkcjonariuszy doprowadzających oraz lekarza;
- 3) powiadomienie o planowanym doprowadzeniu właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne lub konsularne Rzeczypospolitej Polskiej, o ile jest to uzasadnione koniecznością udzielenia pomocy funkcjonariuszom doprowadzającym;
- 4) przesłanie powiadomienia, o którym mowa w pkt 3, do wiadomości dyrektora Departamentu Konsularnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Rozdział 3

Wykonywanie doprowadzeń

§ 10.

1. Doprowadzenie rozpoczyna się z chwilą przejścia cudzoziemca przez dowódcę doprowadzenia.
2. Dowódca doprowadzenia przejmuje doprowadzanego cudzoziemca na podstawie nakazu doprowadzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1.
3. Dowódca doprowadzenia przejmując doprowadzanego cudzoziemca może zażądać aktualnego świadectwa lekarskiego o braku przeciwwskazań do doprowadzenia cudzoziemca, który:
  - 1) ma widoczne obrażenia ciała;
  - 2) oświadcza, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia;
  - 3) jest w widocznej ciąży;
  - 4) brał udział w protestach głodowych;
  - 5) podejrzany jest o zachorowanie na chorobę zakaźną lub może być jej nosicielem;
  - 6) korzystał z udzielonej pierwszej pomocy.
4. Dowódca doprowadzenia, w przypadku gdy wykonuje doprowadzenie drogą lotniczą lub morską, przejmuje doprowadzanego cudzoziemca na podstawie pisemnej zgody Komendanta Głównego Straży Granicznej, o której mowa w § 8 ust. 1, wraz z załączoną listą doprowadzanych cudzoziemców, o której mowa w § 8 ust. 2 pkt 7.

§ 11.

1. Doprowadzenie wykonuje co najmniej dwóch funkcjonariuszy doprowadzających.
2. Liczba funkcjonariuszy doprowadzających powinna być większa od liczby doprowadzanych cudzoziemców, z wyłączeniem przypadku, gdy doprowadzenie wykonywane jest pojazdem specjalnym.
3. Przy wykonywaniu doprowadzenia o zwiększonym zagrożeniu bezpieczeństwa można wyznaczyć większą liczbę funkcjonariuszy doprowadzających.

4. Funkcjonariusze wykonujący doprowadzenie, o którym mowa w ust. 3, powinni posiadać doświadczenie w pełnieniu służby przy wykonywaniu doprowadzeń.
5. Doprowadzeniami o zwiększonym zagrożeniu bezpieczeństwa w szczególności są:
  - 1) doprowadzenia cudzoziemców, co do których uzyskano informację wskazującą na możliwość:
    - a) podjęcia próby ucieczki, czynnej napaści na funkcjonariuszy doprowadzających albo zamachu na życie lub zdrowie własne względnie innej osoby doprowadzanej,
    - b) zaistnienia innego zdarzenia mającego negatywny wpływ na bezpieczeństwo doprowadzenia;
  - 2) doprowadzenia wykonywane drogą lotniczą, gdy planowane są przesiadki w strefach tranzytowych portów lotniczych, a planowana podróż będzie trwała dłużej niż 12 godzin;
  - 3) doprowadzenia wykonywane drogą morską na odkrytym pokładzie statku morskiego.
6. Podczas doprowadzenia funkcjonariusze powinni posiadać wyposażenie i uzbrojenie odpowiednie do rodzaju i okoliczności doprowadzenia, a w szczególności:
  - 1) broń palną, z wyłączeniem doprowadzeń wykonywanych drogą lotniczą lub morską;
  - 2) kajdanki i prowadnice;
  - 3) pas obezwładniający;
  - 4) kaftan bezpieczeństwa;
  - 5) opatrunek osobisty i środki ochrony indywidualnej przed zarażeniem chorobami zakaźnymi.

§ 12.

1. Doprowadzenie wykonywane jest przy udziale lekarza w przypadku, gdy zachodzi potrzeba zapewnienia opieki medycznej ze względu na:
  - 1) stan zdrowia cudzoziemca zdiagnozowany, po uprzednim kontrolnym badaniu lekarskim cudzoziemca udokumentowanym zaświadczeniem lekarskim zawierającym informacje, czy stan zdrowia badanego cudzoziemca pozwala na jego doprowadzenie;
  - 2) doprowadzanie co najmniej dziesięciosobowej grupy cudzoziemców, w przypadku doprowadzenia wykonywanego drogą lotniczą lub morską;
  - 3) doprowadzanie cudzoziemców wycarterowanym statkiem powietrznym.
2. Doprowadzanie może być również wykonywane przy udziale lekarza w przypadku wykonywania doprowadzenia o zwiększonym zagrożeniu bezpieczeństwa.
3. W przypadku, gdy doprowadzenie, o którym mowa w ust. 1, wykonywane jest wspólnie z doprowadzającymi z innych państw członkowskich Unii Europejskiej, którym towarzyszy lekarz, można odstąpić od wyznaczenia lekarza, o którym mowa w ust. 1.

§ 13.

W przypadku gdy czas doprowadzenia do granicy przekracza 6 godzin, komórka wewnętrzna właściwa ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca zapewnia wyżywienie w postaci suchego prowiantu na zasadach określonych w przepisach dotyczących warunków otrzymywania

posiłków i napojów przez cudzoziemców umieszczonych w strzeżonym ośrodku lub przebywających w areszcie w celu wydalenia oraz wartości dziennej normy wyżywienia.

§ 14.

1. Doprowadzenia do granicy państwowej wykonywane są przy użyciu pojazdu specjalnego, przystosowanego do przewozu osób zatrzymanych, a w uzasadnionych przypadkach również innymi środkami transportu Straży Granicznej.
2. Cudzoziemców doprowadzanych pojazdem specjalnym umieszcza się w części wydzielonej dla osób zatrzymanych. Funkcjonariusze doprowadzający zajmują specjalnie do tego przeznaczone miejsca. Dowódca doprowadzenia zajmuje miejsce obok kierowcy.
3. W szczególności uzasadnionych przypadkach funkcjonariusze doprowadzający mogą zająć miejsca w części pojazdu wydzielonej dla doprowadzanych cudzoziemców, po uprzednim przekazaniu broni palnej dowódcy doprowadzenia.

§ 15.

1. Doprowadzenia wykonywane drogą lotniczą są realizowane na pokładach rejsowych lub wycarterowanych statków powietrznych.
2. Przy doprowadzeniach na pokładzie rejsowego statku powietrznego cudzoziemca wprowadza się, w miarę możliwości, przed innymi pasażerami i umieszcza się w tylnej części pokładu, z dala od wyjść awaryjnych. Wyprowadzenie cudzoziemca następuje po opuszczeniu przez innych pasażerów pokładu statku powietrznego.
3. O rozmieszczeniu cudzoziemców na pokładzie wycarterowanego statku powietrznego decyduje dowódca doprowadzenia.
4. Cudzoziemcy podlegający doprowadzeniu wykonywanym drogą lotniczą oraz ich bagaż kabinowy i rejestrowany poddawani są kontroli bezpieczeństwa zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz procedurami obowiązującymi w portach lotniczych.

§ 16.

1. Doprowadzenia wykonywane drogą morską wykonuje się regularnymi rejsami promów pasażerskich.
2. Doprowadzanych cudzoziemców umieszcza się w odrębnej kabinie pasażerskiej lub w innym miejscu wskazanym przez załogę statku.

§ 17.

1. Za przebieg i wykonanie doprowadzenia odpowiada dowódca doprowadzenia.
2. Przy doprowadzeniach wykonywanych drogą lotniczą na pokładzie wycarterowanego statku powietrznego wyznacza się, spośród funkcjonariuszy doprowadzających, funkcjonariusza odpowiedzialnego za zapewnienie bezpieczeństwa podczas doprowadzenia, zwanego dalej „dowódcą zabezpieczenia”.
3. Dowódca zabezpieczenia podlega dowódcy doprowadzenia.

4. Przy doprowadzeniach wykonywanych drogą lotniczą na pokładzie rejsowego statku powietrznego można wyznaczyć dowódcę zabezpieczenia, o ile uzasadnione jest to liczbą doprowadzanych cudzoziemców.

§ 18.

1. Przed rozpoczęciem doprowadzenia dowódca doprowadzenia organizuje odprawę funkcjonariuszom doprowadzającym, w trakcie której przekazuje informacje dotyczące w szczególności:
  - 1) trasy i czasu doprowadzenia;
  - 2) doprowadzanych cudzoziemców;
  - 3) środków bezpieczeństwa i trybu postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia mającego wpływ na realizację doprowadzenia;
  - 4) zasad i możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego i broni palnej;
  - 5) zasad odpoczynku w przypadku doprowadzeń wykonywanych drogą lotniczą lub morską, trwających dłużej niż 10 godzin.
2. Dowódca doprowadzenia jest obowiązany:
  - 1) przydzielić zadania funkcjonariuszom doprowadzającym;
  - 2) wyznaczyć, o ile jest to uzasadnione charakterem doprowadzenia swojego zastępcę;
  - 3) zapewnić wyposażenie i uzbrojenie odpowiednie do rodzaju wykonywanego doprowadzenia oraz mogących powstać zagrożenia;
  - 4) sprawdzić tożsamość doprowadzanych cudzoziemców;
  - 5) sprawdzić dokumenty niezbędne do przekazania cudzoziemca właściwemu organowi lub następnemu dowódcy doprowadzenia;
  - 6) przyjąć w depozyt przedmioty przekazane przez cudzoziemca do depozytu podczas przyjęcia do strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia lub pomieszczeń dla osób zatrzymanych takie jak: dokumenty cudzoziemca, urządzenia techniczne służące do rejestrowania i odtwarzania informacji oraz przedmioty ujawnione po przyjęciu cudzoziemców i przekazane przez funkcjonariuszy doprowadzających, a także inne przedmioty których posiadanie może utrudnić lub uniemożliwić doprowadzenie;
  - 7) sporządzić kwit depozytowy na przedmioty, o których mowa w pkt 6;
  - 8) pokwitować przejęcie lub przekazanie depozytu oraz nadzorować depozyt w trakcie wykonywania doprowadzenia;
  - 9) poinformować dyżurnego operacyjnego właściwego oddziału Straży Granicznej o rozpoczęciu doprowadzenia;
  - 10) w przypadku konieczności przerwania doprowadzenia powiadomić koordynatora organizującego doprowadzenie;
  - 11) przekazać cudzoziemca wraz z jego depozytem i kwitem depozytowym dowódcy doprowadzenia kolejnego etapu doprowadzenia;
  - 12) przekazać cudzoziemca w miejscu docelowym doprowadzenia.
3. Dowódcy doprowadzenia zabrania się bez uzasadnionej przyczyny:

- 1) zatrzymywać lub zmieniać trasę doprowadzenia;
- 2) wykonywać lub zlecać funkcjonariuszom doprowadzającym wykonywanie czynności niezwiązanych z doprowadzeniem.

4. Przy doprowadzeniach wykonywanych drogą lotniczą lub morską dowódca doprowadzenia powinien utrzymywać kontakt z załogą statku.
5. O wystąpieniu nieprzewidzianych zdarzeń dowódca doprowadzenia niezwłocznie informuje odpowiednio:
  - 1) właściwego koordynatora przy doprowadzeniach do granicy państwowej;
  - 2) koordynatora krajowego przy doprowadzeniach wykonywanych drogą lotniczą lub morską.
6. Wzór kwitu depozytowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 7, określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 19.

1. Do obowiązków funkcjonariuszy doprowadzających należy w szczególności:
  - 1) wykonywanie poleceń dowódcy doprowadzenia;
  - 2) sprawdzenie po przyjęciu cudzoziemców podlegających doprowadzeniu, czy nie posiadają przedmiotów mogących stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa podczas doprowadzania, a w przypadku ich ujawnienia, odebranie i przekazanie dowódcy doprowadzenia;
  - 3) obserwowanie zachowań cudzoziemców podczas doprowadzenia;
  - 4) nie pozostawianie doprowadzanych cudzoziemców bez nadzoru;
  - 5) zgłaszanie dowódcy doprowadzenia informacji o wszystkich sytuacjach mogących mieć wpływ na wystąpienie wydarzeń nadzwyczajnych;
  - 6) uniemożliwienie kontaktu doprowadzanych cudzoziemców z osobami postronnymi;
  - 7) zachowanie szczególnej uwagi w przypadku, gdy doprowadzany cudzoziemiec chce skorzystać z toalety;
  - 8) sprawdzenie przed wejściem doprowadzanego cudzoziemca do toalety, czy nie znajdują się tam przedmioty mogące stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa podczas doprowadzenia;
  - 9) nie udzielanie osobom postronnym informacji o doprowadzanych cudzoziemcach.
2. Funkcjonariusze doprowadzający drogą lotniczą, na pokładzie rejsowych statków powietrznych obowiązani są ponadto do:
  - 1) niedopuszczenia do spożycia przez cudzoziemców podawanego na pokładzie alkoholu;
  - 2) zachowania warunków szczególnej ostrożności podczas podawania i spożywania posiłków.
3. W przypadku wykonywania doprowadzeń cudzoziemców drogą morską na otwartym pokładzie statku morskiego, oprócz obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, funkcjonariusze doprowadzający są zobowiązani zwracać szczególną uwagę, aby doprowadzani cudzoziemcy nie zbliżali się do:
  - burty statku;
  - sprzętu ratunkowego i przeciwpożarowego rozmieszczonego na statku.

§ 20.

1. Użycie środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej następuje na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
2. Decyzję o użyciu środków przymusu bezpośredniego na pokładzie statku powietrznego lub morskiego podejmuje dowódca doprowadzenia.

§ 21.

W przypadku zaistnienia wydarzenia nadzwyczajnego, dowódca doprowadzenia podejmuje działania zmierzające do eliminacji zagrożenia, w szczególności:

- 1) zapewnia osobom poszkodowanym pierwszą pomoc;
- 2) niezwłocznie powiadamia:
  - a) dyżurnego operacyjnego oddziału Straży Granicznej, w którego terytorialnym zasięgu działania nastąpiło wydarzenie nadzwyczajne,
  - b) właściwego koordynatora w zależności od rodzaju wykonywanego doprowadzenia,
  - c) służby dyżurne portu w przypadku ucieczki cudzoziemca na terenie portu lotniczego lub morskiego;
- 3) w przypadku ucieczki cudzoziemca:
  - a) zarządza umieszczenie pozostałych cudzoziemców w miejscu uniemożliwiającym ucieczkę,
  - b) w miarę możliwości organizuje działania pościgowe;
- 4) dokonuje niezbędnych czynności zabezpieczających miejsce wydarzenia nadzwyczajnego;
- 5) niezwłocznie po zakończeniu czynności sporządza notatkę służbową z przebiegu doprowadzenia i podjętych działań, którą przekazuje bezpośrednio przełożonemu.

§ 22.

1. Dowódca doprowadzenia niezwłocznie informuje właściwego koordynatora, za pomocą dostępnych mu środków łączności o braku możliwości doprowadzenia cudzoziemca.
2. Dalsze czynności dowódca doprowadzenia podejmuje zgodnie z poleceniem wydanym przez koordynatora, o którym mowa w ust. 1.

§ 23.

1. W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych zdarzeń uniemożliwiających wykonanie doprowadzenia, dowódca doprowadzenia może odstąpić od wykonania doprowadzenia.
2. O odstąpieniu od wykonania doprowadzenia dowódca doprowadzenia niezwłocznie informuje właściwego koordynatora, który powiadamia zarządzającego doprowadzeniem.
3. Czynności, o których mowa w ust. 1, dowódca doprowadzenia dokumentuje notatką służbową zawierającą w szczególności opis okoliczności uzasadniających odstąpienie od wykonania doprowadzenia.
4. Notatkę służbową, o której mowa w ust. 3, dowódca doprowadzenia przekazuje zarządzającemu doprowadzeniem, a jej kopię właściwemu koordynatorowi w zależności od rodzaju doprowadzenia.

§ 24.

1. Doprowadzenie cudzoziemca kończy się z chwilą:
  - 1) przekazania cudzoziemca funkcjonariuszom doprowadzającym wykonującym kolejny etap doprowadzenia;
  - 2) doprowadzenia cudzoziemca do granicy państwowej oraz jego przekazania organom państwa sąsiedniego;
  - 3) przekazania cudzoziemca przedstawicielom właściwych organów państwa, do którego następuje wydalenie w przypadku doprowadzeń wykonywanych drogą lotniczą lub morską;
  - 4) doprowadzenia cudzoziemca do granicy państwowej oraz przekazania go przedstawicielowi Międzynarodowej Organizacji do Spraw Migracji w przypadku doprowadzania cudzoziemców korzystających z programu dobrowolnych powrotów.
2. Dowódca doprowadzenia, w przypadku o którym mowa w ust. 1 pkt 2-4, zwraca cudzoziemcowi za pokwitowaniem przedmioty odebrane mu w depozyt, a w przypadku o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przekazuje dowódcy doprowadzenia kolejnego etapu doprowadzenia.
3. W przypadku doprowadzenia etapowego lub wahadłowego kwit depozytowy po zakończeniu doprowadzenia przekazywany jest do jednostki organizacyjnej Straży Granicznej właściwej w zakresie rozpoczęcia doprowadzenia, w celu włączenia do całości akt sprawy doprowadzanego cudzoziemca.

Rozdział 4

Dokumentowanie doprowadzeń

§ 25.

1. W komórkach wewnętrznych właściwych w sprawach konwojowo-ochronnych prowadzi się dokumentację w postaci karty doprowadzanych cudzoziemców, której wzór określa załącznik nr 4 do zarządzenia.
2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, może być prowadzona w formie elektronicznej.

§ 26.

1. W przypadku doprowadzenia wykonywanego drogą lotniczą lub morską dowódca doprowadzenia sporządza, w terminie 14 dni od dnia powrotu z podróży służbowej poza granicami kraju, sprawozdanie z wykonania doprowadzenia.
2. Sprawozdanie zawiera w szczególności:
  - 1) dane osobowe doprowadzanych cudzoziemców oraz funkcjonariuszy doprowadzających;
  - 2) opis przebiegu doprowadzenia;
  - 3) szczegółowy opis nieprzewidzianych zdarzeń lub wydarzeń nadzwyczajnych, które miały wpływ na przebieg doprowadzenia lub uniemożliwiły jego wykonanie;
  - 4) informacje o użyciu środków przymusu bezpośredniego lub użyciu broni palnej;
  - 5) wnioski i uwagi istotne dla planowania, organizacji, koordynacji i wykonywania doprowadzeń przez Straż Graniczną.

3. W przypadku doprowadzeń do granicy państwowej dowódca doprowadzenia w przypadku zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń lub wydarzeń nadzwyczajnych, sporządza notatkę służbową z przebiegu doprowadzenia, którą przekazuje bezpośrednio przełożonemu.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

§ 27.

Traci moc regulamin nr 1 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie sposobu pełnienia służby przez funkcjonariuszy Straży Granicznej przy wykonywaniu doprowadzeń cudzoziemców.

§ 28.

Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia podpisania.

KOMENDANT GŁÓWNY STRAŻY GRANICZNEJ
gen. bryg. SG Leszek ELAS